

έν σλαβονική σερβική μικρὸν πρὸ τῆς Θ' ἐκατονητατηρίδος, οὕτω καλεῖται ἡ Κωνσταντινούπολις, δηλ. Τσαριγράδ. Παρεπέμπομεν δὲ τοὺς περιόρους κατ' ἀνάγκην καὶ εἰς τὸ *Leucon palaeoslovenico-græco-latinum* τοῦ Miklosich (ἐν Βιέννῃ 1866).

»Τὸ ὄνομα Τσαριγράδ δὲν εἶναι λοιπὸν ποτὸς ῥωσσικόν. Ἄλλ' ὁ ὑπαινιγμὸς τοῦ κ. Καλλιλλοῦ Rousset ἀπαιτεῖ καὶ ἑτέραν τινὰ ἔτι παρατήρησιν. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ῥωσσικῇ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως δὲν σημαίνει τοὺς ἡγεμόνας ῥώσους, ἀλλ' οὗτοι ἀπλῶς ἐκαλοῦντο *κνιάζ'* διὰ τοῦ ὅτι ἐννοοῦντο τὸναντίον οἱ Ἕλληνες αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Τσάρου τὸ πρῶτον ἀπεδόθη ὀριστικῶς εἰς τὸν Ἰβάν Δ' (1547). Τὸ ὄνομα λοιπὸν Τσαριγράδ οὐδὲν ἀποδεικνύει ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν προθέσεων τῆς Ῥωσσίας.»

A. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

## ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΑΙΣ

Ἄγαθων ἔφη· «Τὸν ἄρχοντα τριῶν δεῖ μετρηθῆναι· πρῶτον μὲν ὅτι ἀνθρώπων ἄρχει, δευτέρον ὅτι κατὰ νόμους ἄρχει, τρίτον ὅτι οὐκ εἰς ἄρχει.»

## ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Οἱ νῦν Ἕλληνες ἀξιούσιν ὅτι εἶνε γνήσιοι ἀπόγονοι φυλῆς, ἀποδειξάσης ἄλλοτε τὰς Ἀθήνας δάδα καὶ δόξαν τοῦ σύμπαντος κόσμου, εἰς αὐτοὺς δ' ἀπόκειται ν' ἀποδείξωσι διὰ τῶν πραγμάτων μᾶλλον ἢ διὰ τῆς ἱστορίας, ὅτι ἡ ἀληθὴ καὶ προφανὴς ἐνέργεια τῆς διανοίας των πρὸς τὴν ζωηρότητα καὶ εὐκίνησιν τῆς εἰς ἀποδοτικὴν ἐπίδρασιν, ἀνερχομένην εἰς τὰ Ἰλλυρικὰ ἢ ἔστω καὶ τὰ Πελασγικά φύλα.

\* \*

Ἐγὼ σχηματίζει τὴν πεποιθήσιν, ὅτι αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες εἶνε ὑπόλογοι διὰ τὰς κατὰ τὴν φύσιν τοῦ σώματος αἰδέων. Οἱ πολιτικοὶ των ἀποδοιοὺσι πλεῖστα παραπτώματα, ἐν οἷς καὶ ἡ ἀδύναμις ἀνυπακοῆς, αἱ δὲ εἴκοσι πέντε ἢ καὶ τριάκοντα ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν ἐπαναλαμβάνουσι ταῦτα ἀδιαλείπτως. Τὸ μέγιστον μέρος τῶν πολιτικῶν ἀνομημάτων χαλκεύεται ὑπὸ ἀποδοιοῦντων γραφοκόπων, ἀνευδοκίμως δὲ δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι πᾶν ὅ,τι ἔχεται ὑποστάτω εἰς τὸν αἰῶνα, ἐξογκοῦται, πᾶν δ' ὅ,τι δὲν εἶνε ἐξογκωμένον, οὐδεμιᾶς ἔχεται ὑποστάσεως.

\* \*

Ἄλλοτε εἶνε ἐμπαθὴς, τὰ πάθη του ἐξάγονται, ὡς ὁ παρὰ τὴν φλόγα ξηρὸς χόρτος, ἀλλὰ καὶ ταχέως ἐπίσης κατευνάζονται, ὡς ἡ αἰτίτιξ δὲν ἦνε σπουδαία. Οὕτω βλέπομεν

τινα ἀστευεόμενον μεθ' ἑτέρου, ἐν αὐτὸς οὗτος πρὸ ὀλίγων ἔτι στιγμῶν βαναύσως ὑβρίζει.

\* \*

Ἄλλοτε εἶνε ἀριδῆλως εἶνε ἀγχίνους, ἐπαίρεται δ' ἐπὶ τούτῳ βαθύτατον αἰσθάνεται ἄλλοτε, ἐν κατορθώσῃ τις νὰ τὸν ἐξαπατήσῃ ἐν τινι συναλλαγῇ. Διασκεδαστικώτατον ὄντως εἶνε νὰ παρίσταται τις καὶ κρύφα νὰ προσέχη εἰς τὴν διαπραγματεύσειν οἰασθήποτε ἐμπορικῆς πράξεως, ἔστω καὶ ἀγοραπωλησίας ὀλίγης κλωστής ἢ κρομμύων. Πολλὰκις ἐπέρχεται μεγάλη σύγχυσις καὶ παραχῆ ἕνεκα τῆς σφοδρᾶς συγχρόνου ἀγορεύσεως ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καταλήγει δ' ἐπὶ τέλους εἰς ἐκατέρωθεν ἐλάττωσιν τῶν προταθέντων. Ἡ μικρὰ κόρη ἢ ἐν τοῖς ἐν Ἀγγλίᾳ σιδηροδρομικοῖς σταθμοῖς πωλοῦσα κόμαρα ἐντὸς μικρῶν δοχείων, πληρουμένων συνήθως κατὰ τὸ ἡμισυ δι' ἀχρήστου χάρτου, ἀκριβῶς καθ' ἡν στιγμὴν ἢ ἀμαξοστοιχία ἀναχωρεῖ, σπανίως θὰ ἐξαπατήσῃ Ἕλληνα. Πρὶν ἢ οὗτος πληρῶσῃ τὸ ἡμισυ σελλίνιον, κενοῖ τὸ περιεχόμενον ἐπὶ τῆς χειρὸς, καὶ ἐν εὐρῇ αὐτὸ ἐλλειπές, ἀπαιτεῖ τὴν συμπλήρωσιν. (Κάρολος Τάκερμαν).

## ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Μουσεῖον ἱστορικὸν τοῦ ἐν Ἀθήναις Ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου.

Οἱ διοικοῦντες τὸ ναυτικὸν ἀπομαχικὸν ταμεῖον πρὸ καιροῦ κατήρτισαν μουσεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον συνήθροισαν κειμήλια, ναυτικὰ ἐξαιρέτως, ἀνακαλοῦντα εἰς τὴν μνήμην τῶν ἐπιόντων τοὺς μεγαθύμους ἐκείνους ἀνδρας, οἵτινες εὗρον τὸ ἔθνος δούλον, ἀνῶρθωσαν αὐτὸ, καὶ ἀφῆκαν αὐτὸ βασιλεῦον καὶ ἐλεύθερον. Τὸ μουσεῖον τοῦτο, ἰδρυτῆς τοῦ ὁποίου κυρίως ὑπῆρξεν ὁ μέγας συντελέσας εἰς τὴν πρόοδον τοῦ Ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου καὶ ἄλλοτε πρόεδρος αὐτοῦ κ. Γ. Ζωχιδῆς, δὲν δέχεται εἰμὴ πράγματα δημολογουμένης ἱστορικῆς ἀξίας, κειμήλια μετέχοντα ἀρετῆς καὶ δόξης. Ἀπεθησαυρίσθησαν μέχρι τοῦδε εἰς τὸ μουσεῖον τὰ ἑξῆς: 1 Τὸ θρανίον, ἐφ' οὗ κατὰ πρῶτον ἐκάθησεν ὁ Κυβερνήτης, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν. 2 Ὁ ἐπίσημος τοῦ Κυβερνήτου ζώστηρ. 3 Ἰδιόχειρος σπουδαιστῆ ἐπιστολὴ τοῦ Κυβερνήτου, ἀπευθυνθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐκ Γενεύης, τὴν 12 δεκεμβρίου 1824, πρὸς τὴν Προσωρινὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος. 4 Ἡ ἐπίσημος σφραγὶς τοῦ Κυβερνήτου. 5 Τὸ θρανίον τοῦ Λαζάρου Κουντουριώτου. 6 Τὸ ὠρολόγιον τοῦ ἰδίου. 7 Ἡ ταμβάκοθήκη τοῦ ἰδίου (πλήρης ταμβάκου). 8 Ἡ ταμβάκοθήκη τοῦ Γεωργίου Κουντουριώτου. 9 Ἡ καρδιά τοῦ ναυάρχου Ἀνδρέου Μιαούλη ἐν ἀργυρᾷ κάλπῃ. 10 Τὸ τρομπόνιον τοῦ ἰδίου. 11 Τὸ ὠρολόγιον τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου.

12 Ὁ νάρθηξ τῶν ἀπορρήτων ἐγγράφων τοῦ ἰδίου καὶ ἰδιοχειρῶν τι ἐγγραφον.-13 Περίεργον παλαιὸν πυροβόλον ὄπλον τοῦ οἴκου Βούλγαρη.-14 Δύο μικραὶ εἰκόνες τοῦ Ἰωάννου Ὀρλάνδου, νεανίου ἐτι ὄντος.-15 Ἡ κάρα καὶ ἡ περισκελὶς τοῦ Σεῖχ-ουλ-Ἰσλάμ, ἥτοι τοῦ πατριάρχου τῶν Τούρκων, τοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπαναστάσεως ὑπὸ τοῦ ἀντιναυάρχου Σαχτούρη συλληφθέντος.-16 Τὸ τρομπόνιον τοῦ ἀντιναυάρχου Ἀντωνίου Γ. Κριεζῆ.-17 Τὸ τρομπόνιον τοῦ ὑποναυάρχου Ἀλεξάνδρου Ῥαφαήλ.-18 Μετάλλιον χάλκινον, κοπὲν ἐν Μονάχῳ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θανάτου τοῦ ναυάρχου Ἀνδρέου Μιαούλη. Τὸ μετάλλιον τοῦτο εἰκονίζει, ἔνθεν μὲν, τὸν Μιαούλην, ἐκεῖθεν δὲ, τὴν Δόξαν, γράφουσαν ἐπὶ ναυτικοῦ τροπαίου τὰς νίκας τοῦ θαλασσομάχου. Καὶ τοῦ μὲν τροπαίου ὑπεράνω γέγραπται: «Ναυτικὴ ἀρετὴ», ὑπεράνω δὲ τῆς εἰκόνος τοῦ Μιαούλη ἐσημειώθησαν τὰδε: «Ἐγεννήθη τῇ 20 μαΐου 1769. Ἀπέθανε τῇ 11 ἰουνίου 1835.»-19 Ὁ Σταυρὸς, ὃν ἔδωκεν ὁ αἰδιδίμος Πατριάρχης Γρηγόριος εἰς τὸν πλοίαρχον Γεώργιον Πάνον, καὶ ἐφ' οὗ ὠρισθήσαν οἱ μνηθέντες ἐν Σπέτσαις τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας.-20 Νόμισμα χρυσοῦν, κοπὲν κατὰ τὸ 1817 ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σταματίου Μπουντούρη.-21 Σπανία καὶ πλήρης συλλογὴ δώδεκα χαλκίων μεταλλίων, κοπέντων ἐν Μονάχῳ καὶ ἐξεικονιζόντων τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας. Κατὰ πρόσωπον ἐκάστω ἐξ αὐτῶν τῶν μεταλλίων εἰκονίζεται περιώνυμός τις ἀνὴρ ὅπισθεν δὲ ἡ ἰδέα συμβάντος διαδοχῆτος. Ἀνωθεν τῆς ὀπισθεν εἰκόνος ὑπάρχει γεγραμμένον γραφικόν τι λόγιον· κάτωθεν δὲ σημειώσεις ἱστορικῆς, ἢ ἀπλῆς χρονολογίας. Τὰ εἰκονιζόμενα πρόσωπα εἰσὶ τὰ ἐπόμενα: Ὁ Ἱεράρχης Γερμανὸς, ὁ Μαυρομιχάλης, ὁ Μαυροκορδάτος, ὁ Κολοκοτρώνης καὶ ὁ Νικητῆς, ὁ Μπότσαρης, ὁ Γεώργιος Κουντουριώτης, ὁ Μιαούλης, ὁ Κωλέτης, ὁ Τρικούπης, ὁ Κυβερνήτης, ὁ Ὄθων, ὁ Ὄθων καὶ ἡ Ἀμαλία.-22 Ἡ καπνοσακκοῦλα τοῦ ναυάρχου Νικολάου Ἀποστόλη.-23 Ἡ σπάθη τοῦ ναυαρχήσαντος Ἀποστόλη Ν. Ἀποστόλη.-24 Εἰκὼν τοῦ Κυβερνήτου ἐλαιοθαφῆς, ἔργον εὐρωπαϊκὸν σπανίας ὁμοιότητος.-25 Τὸ σῆμα, δι' οὗ ὁ ἀντιναύαρχος Σαχτούρης, εἰς τὴν ἐν Σάμῳ λαμπρὰν καὶ τελεσεφόρον ναυμαχίαν, διέταξε τὰ πυρπολικά νὰ ἐπιπέσωσι κατὰ τῶν πολεμίων, ὅτε παρέστη ὁ Κανάρης ὡς θεὸς ἐκ μηχανῆς.-26 Τὸ ἀκροστόλιον τῆς ναυαρχίδος τοῦ ναυάρχου Μιαούλη, περιωθὲν ὑπὸ τοῦ Θ. Καίρου.-27 Εἰκὼν τοῦ Λαζάρου Κουντουριώτου ὁμοιότητος οὐ τῆς τυχούσας.-28 Εἰκὼν τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου.-29 Ἐν εἰκόνι αἱ πρωτότυποι ὑπογραφαὶ τῶν πληρεξουσίων τῆς πρώτης ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐν αἷς καὶ αἱ ἀνδρῶν ἐπισημοτάτων.-30 Μετάλλιον εἰκονίζον τὸν ἀντι-

βαλεύσαντα Μάουερ.-31 Διάφορα ὄπλα τοῦ Λάμπρου Κατσώνη, ἥτοι: Μία μάχαιρα μετὰ θήκης ἀργυρᾶς, μία σπάθη ἀνευ θήκης, μία λόγχη μετὰ τοῦ κοντοῦ, ἐν ναυτικὸν τηλεσκόπιον.

Ἀνάμνησις πένθους ἐνδόξου.

Ἐπεὶ τοῦ ἀγῶνος τῆς ἰταλικῆς ἀνεξαρτησίας ἐμόχθησεν ὁ Καβούρ οὐ μόνον διὰ σχεδίων, συμβουλῶν, λόγου καὶ γραφῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ αἵματος. Ὅτε, ἐν ἔτει 1848, αὐθάδης βουλευτῆς ὠνείδισε τοῖς Πεδεμοντίοις ἔλλειψιν φιλοπατρίας, τὸν ἐπεστόμισεν ὁ κόμης ἀναφωνήσας στεντορεῖα τῇ φωνῇ «τὴν φιλοπατρίαν των διατρανοῦσιν οἱ Πεδεμόντιοι ἐν τοῖς πεδίοις τῶν μαχῶν» ὑπνίξατο δὲ διὰ τῶν λέξεων τούτων τὸν ἀγαπητὸν αὐτῷ ἀνεψιὸν Αὐγουστον, υἱὸν τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ του Γουστάθου, ἀρτίως διατρυπηθέντα τὸ στήθος ὑπὸ σφίρας αὐστριακῶν ἐν τῇ παρὰ τὸ Γόιτον μάχῃ. Ἐπὶ τοῦ λειψάνου τοῦ εἰκοσάτου νεανίου εἶχεν εὐρεθῆ καθημαγμένη ἐπιστολή, δι' ἧς ὁ θεῖος παρώτρυνε τοῦτον καὶ ἐξώρκει νὰ καταφρονήσῃ τοῦ θανάτου καὶ γενναίως ἐπιτελέσῃ τὸ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὴν πατρίδα καθῆκον. Τὴν αἱματόφυρτον τοῦ νεκροῦ στολὴν ἔρρανεν ὁ κόμης διὰ θαλερῶν δακρύων, εἶτα δὲ ἀνήρτησεν αὐτὴν ἐν τῇ μελετηρίῳ του καὶ μέχρι θανάτου τὴν ἐτήρησε τιμαλφῆς κειμήλιον καὶ ἀνάμνησιν πένθους ἐνδόξου.

Δύο δῶρα τοῦ Νικητῆ τοῦ Τουρκοφάγου.

Μετὰ τὰς περιελλήτους αὐτοῦ νίκας, ὁ Τουρκοφάγος Νικητῆς ἔπεμψεν ἄγγελον εἰς τὴν σύζυγόν του φέροντά τι καλῶς τετυλιγμένον. Πάντες ἐνόμιζον, ὅτι τοῦτο ἦτο πολυτίμον δῶρον, καὶ ἦσαν ἀνυπόμονοι νὰ τὸ ἴδωσιν. Ἡ σύζυγος τοῦ Νικητῆ λύει τὸ δέμα, καὶ εὐρίσκει... ταμβακοθήκην ἐκ ξύλου καὶ τὸ ἐπόμενον γραμμάτιον: «Οἱ στρατιώται μου μοὶ προσέφερον τὴν ταμβακοθήκην ταύτην καὶ ξίφος κεκοσμημένον διὰ πολυτίμων λίθων. Τὸ ξίφος ἐδώρησα εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Ὑδρας, ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ στόλου. Τὴν ταμβακοθήκην ἀποστέλλω εἰς σὲ, ἥτις μετὰ τὴν Πατρίδα εἶσαι τὸ προσφιλέστερόν μοι ὄν ἐπὶ τῆς γῆς.»

Μάθημα πρὸς Αὐτοκράτορα.

Ὅτε ποτὲ Ναπολεὼν ὁ Α', ἐν ἐπισήμῳ ὑποδοχῇ τοῦ διπλωματικοῦ σώματος, γενόμενος παράφορος ἐξ ὀργῆς ἐπλησίασε πρὸς τὸν Μεταρνήχ καὶ ἀρπάσας αὐτὸν ἐκ τοῦ ἐπειδύτου ἀνέκραξε μεγαλοφώνως: «Θὰ μοὶ εἴπητε τέλος πάντων τί θέλει ὁ ὑμέτερος αὐτοκράτωρ;» ὁ Αὐστριακὸς διπλωμάτης ἀπήντησεν ἀτάραχος: «Πρὸ παντὸς ἄλλου θέλει νὰ σέβησθε τὸν Πρεσβευτὴν του!»

Εἰς ἀναμνησιν.